

Методичні рекомендації з проведення у загальноосвітніх навчальних закладах свята Миколая, новорічно-різдвяних свят.

Тільки-но ступить зима на поріг, так одразу все зміниться: побіліє і закрутяться легкі сніжинки у веселому холодному танку. «Зима іде – празники за собою веде». - так кажуть у народі. І дійсно, скільки ж їх узимку. День Святого Миколая, Новий рік, Різдво, Щедрий вечір та ще багато інших – яскравих, колоритних, цікавих своєю самобутністю. У них найвиразніше представлені характер і духовний світ українського народу, його фольклор, традиції, побут. Саме тому проведення їх доречно не лише заради розваг дітей та учнівської молоді, але й для виховання у них любові та шанування до свого родоводу і його культури.

Кожний народ має свої звичаї, свої обряди, що вироблялися впродовж століть, і саме вони становлять невичерпне джерело яскравої неповторності українського народу, його унікальної культури і високої духовності.

Пропонуємо орієнтовну тематику виховних справ, театралізованих дійств, різдвяно-новорічних ранків:

Для учнів початкових класів:

«Миколай до нас іде, подарунки нам несе»; «На Святого Миколая творча іскорка палає»; «Ми чекаємо тебе, Миколаю»; «Подаруй мені казку, Святий Миколаю»; «Чари Миколаївської ночі»; «Радість Миколаївської ночі»; «З Новим роком, любі друзі»; «Новорічна красуня ялинка»; «Колядка, колядка – для мами й для татка».

Літературні свята, виховні справи шоу-програми, фольклорні дійства, ранки для учнів 5-11 класів:

«Світло Різдвяної зірки»; «Новорічна казка»; «Ялинка – веселика»; «Пригоди в казковому лісі»; «Новий рік дарує казку»; «В новім щасті, в новій силі – з Новим роком, браття милі», «Від Різдва до Йордану»; «Сядемо до столу всі на святий вечір»; «Прийшли до нас три Празники в гості»; «Нині ясність мила, нам ся об'явила!»; «У Вифлеємі новина!»; «Ой колядо, коляднице!»; «Небо і земля нині торжествують», виставки - конкурси малюнків: «Різдвяні зірочки»; «Збережімо ялинку»; «Зимові фантазії»; «Зимовий пейзаж», волонтерські шкільні вертепи під гаслом «Возвеселімося всі разом нині».

Рекомендуємо провести благодійні акції «Святий Миколай, в гості завітай», «Творімо добро разом» в рамках яких скласти пожертву для подарунків (солодощі, продуктові набори, теплий одяг, засоби гігієни, українські іграшки і книжки) дітям з малозабезпечених сімей, дітей – сиріт воїнів АТО, героїв Небесної сотні, дітей з числа переміщених осіб, дітей, позбавлених батьківської опіки

Більше дізнатися про низку зимових свят українців допоможе святкова подорож «Забілів снігами гай, їде Святий Миколай» про цікаві факти з життя Святого Миколая. Її можна провести у формі бесіди, усного журналу, залучивши працівників шкільних бібліотек.

ОБРАЗ СВЯТОГО МИКОЛАЯ – ВІДРОДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

2015 рік невпинно добігає кінця. Це був час випробувань і втрат, це був рік суму і страждань, це був час Свободи і Гідності Українського народу. 2015 рік забрав десятки життів кращих синів і дочок України, як жертву в ім'я майбутнього розквіту незалежної держави. Цей рік знову залишив нам десятки дітей – сиріт, понівечені долі молодих захисників Вітчизни і незламну волю до перемоги.

А ще в наших серцях горить вогонь Милосердя і Добра, Любові і Віри в наш Народ і нашу рідну неньку Україну.

Ми будемо святкувати наші родинні свята – Святого Миколая, Новий Рік і Різдво Христове!

Ми разом створимо атмосферу свята у кожному домі, школі, інтернаті, будинку для людей похилого віку.

Кожна дитина, кожна людина, кожна родина в Україні має бути щасливою.

1028 років тому прийшло на нашу землю християнство і велика княгиня Ольга, а потім її онук Володимир Великий прийняли серцем християнську віру і охрестили свій народ на берегах Дніпра. І пішла християнська традиція до близьких і далеких слов'янських земель, що постали удільними князівствами від Великого Новгороду до румунського Галаца. І називалась ця земля Київською Руссю з центром у стольному граді Києві.

День Святого Миколая - свято, яке відзначалося в Україні з давніх часів. Це було і є велике родинне свято, бо брали в ньому участь і діточки, і їх матусі і татусі, бабусі і дідусі, і хресні тато й мама. З цього дня починався цикл різдвяних свят – свят родинної гармонії, любові і милосердя.

Підготовка до свята починалася з початку грудня. Матуся чи бабуся виготовляли разом із дітками настінний календар і планували з дітками кожен день вчити коляди, щедрівки, віршики присвячені Святому Миколаю, Новому Року чи Різдву. До Нового року хлопчикам до 14 років треба було вивчити ще й віншування, щоб на світанку Нового року засівати у батьків та родичів на добробут і щастя в родинах.

Діти разом із матусями виготовляли прикраси на ялинку, робили гарні новорічні витинанки чи сніжинки, святкові вітальні відкритки і ангеликів, новорічні сувеніри із соломи та солоного тіста. Спільна праця і підготовка до свят створює в родинах неповторний затишок, панування добра і світла і назавжди запам'ятовується усім членам родини.

Образ Святого Миколая у традиції українців і інших європейських християнських народів – це образ чудотворця, добротинця, чарівника. У ніч на 19 грудня він розносить дарунки дітям, дякуючи за добрі вчинки, сумлінну працю і успішне навчання.

Миколай жив у місті Патарі в Малій Азії. Народився у 280 році в родині багатих та благочестивих батьків Феофана та Нонни. Дядько Миколая був єпископом патарським. Хлопець ріс у добрі та любові, але його глибоко засмучували навколишня бідність та убогість городян. Він як міг допомагав бідним родинам, дітям-сиротам. Щоб не принижувати людей милостиною, Миколай по ночах розносив їжу, одяг, ласощі й клав на порозі убогих осель. З часом люди довідалися про добротинця і вже відкрито йшли до нього із своїми бідами та проблемами.

Ще замолоду для сиріт він став батьком, для бідних – милостивим подателем, у біді – помічником, у горі – утішителем. Миколай залишив світське життя і віддався службі Господові. Продав після смерті батьків усе добро, роздав убогим та бідним, а сам вирушив прочанином до Палестини. Повернувшись, став священником у місті Міри, а згодом – єпископом. Під час гонінь на християнську віру його кинули до в'язниці, а за правління Костянтина Великого звільнили. На старості літ отець Миколай прийняв чернецтво.

Ще за життя люди вважали отця Миколая Святим. Одного разу він щирою молитвою вгамував бурю на морі і врятував чимало рибалок, а також корабель, на якому прочани пливли до Палестини. Мав дар зцілювати калік, недужих, неодноразово рятував приречених до страти.

Але найбільшою його заслугою було те, що він дуже любив усіх людей, цінував кожен окрему людину. Його життя – то любов і служіння людям.

Завдяки доброті, вірності і щирості у служінні вірі християнській, прославленні імені Бога ділами та вчинками на землі, отця Миколая було визнано церквою як Святого.

За легендою, Святий Миколай живе у Раю на небесах і раз на рік спускається на землю, щоб прийти до дітей і принести їм дарунки за хороше навчання, чемну поведінку, повагу до батьків та старших людей. Святий Миколай усе знає про дітей, усе хороше і погане записане в нього у великій книзі, котру йому допомагають заповнювати Ангелики цілий рік. Якщо ж котрась дитина була нечемною або не хотіла вчитися, то замість Святого Миколая у чарівну грудневу ніч до неї прийде чортеня Антипо. Воно залишить під подушкою неслуха пучок вербових різочок. Іноді наука не йде без бука... Але то буває дуже рідко, бо дітки у нас усі слухняні й добре вчать на радість батькам. Традиція святкування цього свята збереглась у Західній Україні і, в умовах відродження духовності єдиної української нації, поширюється по всій Україні.

Українці, як найдавніша європейська християнська нація, вважають Миколая своїм Святим. Багато церков побудовано на його честь. Усі рибалки та моряки вважають його своїм покровителем. На Подолі у Києві постала нова церква Святого Миколая, збудована київським річковим портом на штучному острові посеред Дніпра. І на кручі Дніпра над могилою першого християнського князя Києва Аскольда – височіє церква Святого Миколая, де у кінці ХІХ століття сталося чудо – Святий Миколай із бурхливих дніпровських вод врятував маленького хлопчика. Ця історія – легенда оспівана у вірші Івана Франка. Не заростають муравою стежини до Святого Миколая у великих і малих містечках, селах і селищах України. Бо і донині незламною є віра людей у силу Божого слова та силу покровительства Святого Миколая.

Схожість образу Святого Миколая із Дідом Морозом і Санта-Клаусом є вигаданою і базується на зовнішніх атрибутах (старий чоловік, товстенький, з великою сивою бородою і т.д.). Але сутність образу відрізняється глибиною ментального сприйняття віруючими людьми Європи. Святий Миколай приходить тільки до дітей, які своєю працею в навчанні, в виконанні посильної праці вдома, довели свою чемність і послух. Інші ж герої приходять до усіх без винятку людей, дітей і дорослих, бо прийшли зимові свята (Новий Рік, Різдво, тощо).

Святий Миколай – образ, що асоціюється з високими людськими моральними цінностями, глибокою вірою в Бога та у праведність існування на землі. Не гроші,

а любов, порядність, доброчесність та благородство керують світом. І один раз на рік, у чарівну грудневу ніч, усі ми маємо можливість бути доброчинцями задля власної втіхи і Божої ласки. Дякуючи доброму імені Святого Миколая кожен з нас може зробити щасливими діток, обділених долею у батьківській ласці. Та й до власних дітей цього дня ми маємо змогу прийти з казкою і відзначити за слухняність та гарне навчання. Дарувати любов один одному – це благо, що дав нам Господь, а навчив це робити Святий Миколай.

І ми щиро ділимося неповторною атмосферою сімейної традиції української землі, тепла батьківських сердець і багатою культурою родинного виховання з нашими близьким і далекими сусідами, запрошуємо бути щедрими і милосердними до своїх родин, до своїх сусідів, до тих, хто потребує сьогодні допомоги і опіки.

З Божої волі і за ініціативою Ігоря та Олени Добруцьких на території національного заповідника «Софія Київська», величної споруди XI століття, збудованої за кошти великого нащадка княгині Ольги і Володимира Великого - Ярослава Мудрого, відкрилася 19 грудня 2014 року резиденція Святого Миколая.

Вже на порозі Різдво і Новий рік,

Дихнув на шибку інеєм сріблястим,

Хай буде у вас, друзі, довгий вік,

Наповнений любов'ю, миром, щастям!

Хай ваші мрії збудуться в ці дні,

Достатком і добром наповнюється хата.

Нехай лунає сміх, звучать пісні,

Здоров'я вашим дітям, мамам, татам!

З наступаючими святами і найкращими побажаннями!